

Welkom op de Heerlijkheid Beek!

Routes

In het gebied zijn vier wandelroutes uitgezet:

- De rode route, 6 km. Deze route is hierna beschreven.
- De gele route, 4 km.
- De witte route, 1 km. Niet aangegeven op de kaart. Deze route loopt door de tuin van het Huys te Schengen en is uitsluitend toegankelijk voor begunstigers van Geldersch Landschap en Geldersche Kasteelen
- De groene route. Deze maakt deel uit van de doorgaande N70 natuurroute en is hier niet beschreven noch aangegeven op de kaart.

Algemeen

De Heerlijkheid Beek biedt een spectaculaire afwisseling van landschappen. Hoog opgaand geboomte met daartussendoor prachtige vergezichten op de Ooypolder met zijn kerkjes en dorpjes. Een murmelend beekje in een overschaduwd dal en golvende akkers omzoomd door een donkere bosrand. Midden in dit schitterende wandelgebied liggen de Elyzeese Velden, volgens de Griekse mythologie de oorden van gelukzaligheid!

Geschiedenis

Dit unieke gebied, 49 ha groot, is sinds 1941 in eigendom van Geldersch Landschap. Het landgoed vormt het enige niet bebouwde gedeelte van de stuwwal tussen Nijmegen en Beek, met hoogten tot 85 meter boven NAP. De wal werd tijdens de voorlaatste ijstijd door het ijs opgestuwd. Loodrecht op de hellingen van de stuwwal schuurde smeltwater tijdens de laatste ijstijd dalen uit, waarvan het Elyzeese Dal het grootste is. De Heerlijkheid Beek heeft een rijke vogelstand met onder andere havik, buizerd, bosuil, bonte en grauwe vliegenvanger, fluitier, groene en zwarte specht.

1 Het Kastanjedal



Vanaf de Rijksweg wandelt u naar boven, het Kastanjedal in, waar De Oorsprong stroomt. Deze beek ontspringt hier en loopt naar het dorp Beek. Het kristalheldere water deed tussen 1900 en 1950 een groot aantal wasserijen in Beek ontstaan. Eén van de meest gebruikte

spoelplaatsen was de Wijert, stuwvijver van de vroegere watermolen De Oorsprong. Toen de wasserijen verdwenen door de komst van de wasmachine liet men het laatste deel van de beek via een ondergrondse buis het riool in verdwijnen. Geldersch Landschap en Geldersche Kasteelen heeft eind 1991 dit deel van de beek weer boven de grond gebracht.

2 De Kabouterboom



Verder naar boven komt u bij de bron van De Oorsprong. Daar staat de Kabouterboom, de dikste boom van Nederland. Het is een tamme kastanje met een stamomtrek van 8,5 m. Zijn leeftijd wordt geschat op 475 jaar. Eenmaal is in de boom brand gesticht, maar hij overleefde dit (en naar verluid bleven ook de kabouters ongedeerd). In en nabij de bron groeien plantensoorten als de reuzenpaardenstaart en de slanke zegge en komt ook de zeldzame platwormsoort, de *Planaria alpina*, voor.

3 Huys te Schengen

Op de heuvel ligt de grote tuin van het Huys te Schengen dat in 1955 door Jhr. Mr. H. van der Goes aan Geldersch Landschap werd geschonken. Er staan fraaie oude bomen, taxushagen, rozen bogen, azalea's en rododendrons.



Het terrasgedeelte met stapelmuurtjes en balustrades biedt fraai uitzicht over de Ooypolder. Opmerkelijk is een muur van honderden lege wijnflessen langs een pad achter het huis. Ook de verwilderde moestuin met aalbessen, frambozen, moerbeien en ouderwetse fruitbomen is vermeldenswaard. Ten noordoosten van het Huys te Schengen ligt de Villa Hooghorst, ontworpen door de bekende architect Berlage.

4 De Wolfsheuvel

Vanaf de Wolfsheuvel heeft u een prachtig uitzicht over de Ooypolder en één van de kleinste dorpjes van Nederland, Persingen. Dit dorp is vroeger veel groter geweest, maar het is door overstromingen bijna geheel weggevaagd. Met helder weer kunt u de zuidelijke Veluwezoom, Arnhem en Oosterbeek zien liggen. Het dal waarover u uitkijkt heet het Oliemolendal, naar de oliemolen die hier vroeger stond (1825-1890).

5 Robinia pseudoacacia

Bij de picknickplaats staat *Robinia pseudoacacia*, zo genoemd omdat de bladeren op die van de echte acacia lijken. De Robinia behoort echter tot de vlinderbloemigen. De boom heeft zeer hard en duurzaam hout. Hij komt pas medio mei in blad.

6 De Boterberg

U bereikt nu de Boterberg. De laan met linden die vanaf de Boterberg naar bebouwde kom loopt, is rond 1910 door Baron van Randwijck aangelegd en zou moeten gaan dienen als de oprijlaan naar een nog te bouwen landhuis. Dit landhuis is er nooit gekomen.

7 Het Reigersbos of Bronhuizerbos

Het Reigersbos of Bronhuizerbos even verder langs de route, is beplant met beuken. Het dichte bladerdek van de beuk laat weinig zonlicht door, waardoor er weinig onder kan groeien. In de kruinen van de beuken leeft de appelvink. Deze vink maakt een opvallend hard tik-tik-tik geluid. Ook vlermuizen komen in dit bos voor. Overdag verschuilen ze zich in gaten en holtes in de beukenstammen.

8 Elyzeese velden

U wandelt nu langs de Elyzeese velden. Hier wordt rogge, haver en gerst verbouwd. Dit gebeurt op ecologische wijze, met ruimte voor akkeronkruiden als gele ganzenbloem, korenbloem en kamille. Deze kruiden lokken vlinders zoals dagpauwoog en kleine vos. Op sommige plaatsen zijn de landbouwpercelen hier nog van elkaar gescheiden door graften, een soort houtwallekes, begroeid met sleedoorn, meidoorn en hazelnoot. Deze graften zijn ontstaan



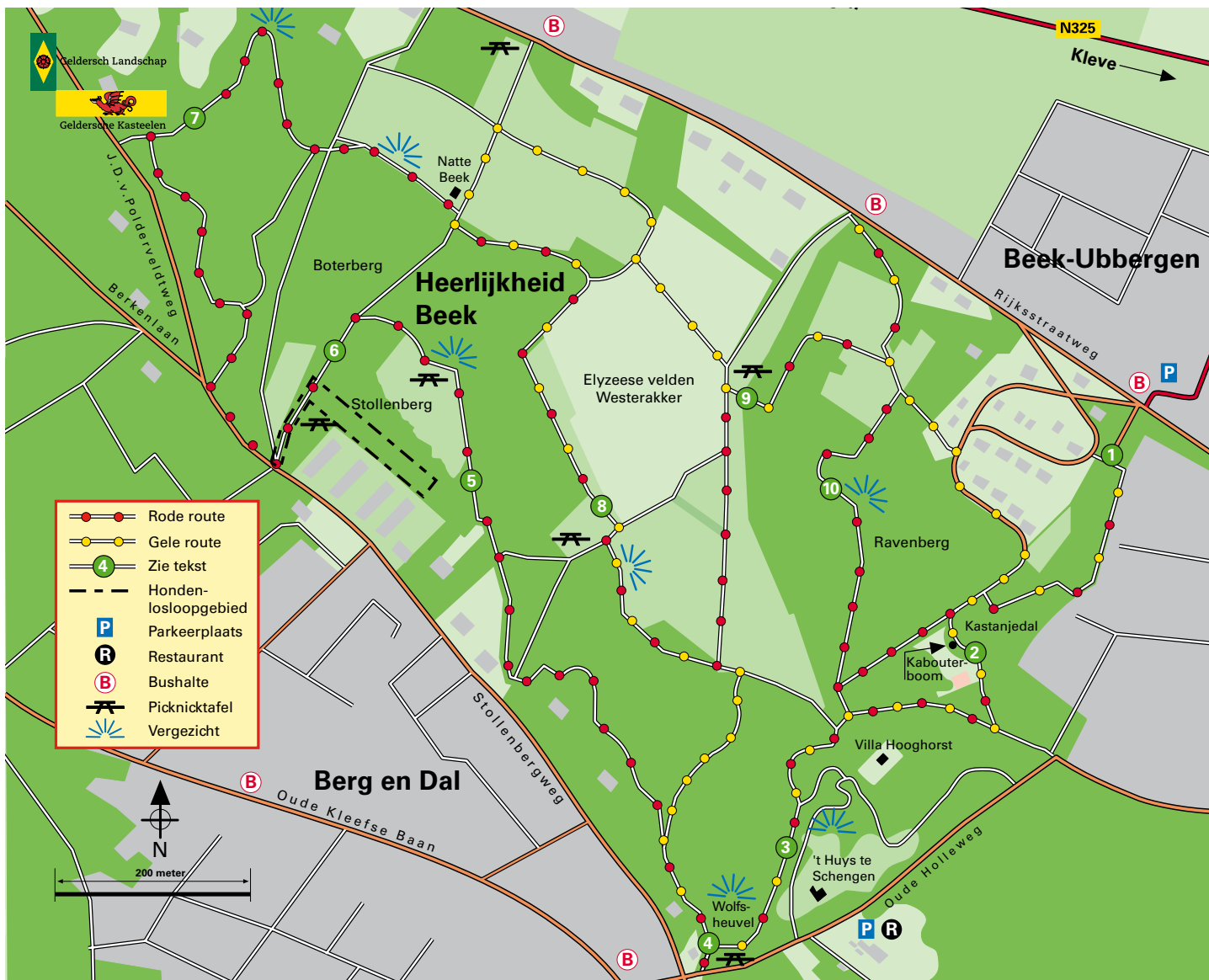
op de laagste, onbeploegde delen van de helling tussen twee percelen. Daarop groeit dan gras en houtgewas. Bij het wieden van de velden werden ook de akkeronkruiden en stenen op deze graften geworpen, waardoor ze in de loop der tijden hoger kwamen te liggen dan de velden.

9 Löss

Bij het volgende punt van de route, heeft de grond in de berm een lichtgeelbruine kleur. Het is löss, een grondsoort die op het eind van de laatste ijstijd door wind is afgezet.

10 Ravenberg

Als u naar boven gelopen bent, staat u op de Ravenberg, 64 meter boven NAP. Tussen de bomen door ziet u het dorp Beek en zijn kerktoeren. In deze omgeving staan veel tamme kastanjabomen, waarschijnlijk nazaten van bomen die door de Romeinen aan het begin van onze jaartelling in deze streek werden geplant. In de afgestorven exemplaren nestelen holenbroeders als specht, boomkruiper, boomklever en holenduif.



Honden

Aangelijnd toegestaan. In het omliggende gebied mogen honden loslopen (zie kaart).

Toegankelijkheid

Het gebied is opengesteld voor wandelaars op wegen en paden, van zonsopkomst tot zonsondergang.

Door de grote hoogteverschillen zijn de routes minder geschikt voor kinderwagens en niet geschikt voor rolstoelen.

Bereikbaarheid startpunt Rijksweg

Openbaar vervoer, vanuit Nijmegen
Vanaf station Nijmegen de bus richting Beek-Ubbergen tot aan de halte gemeentehuis.

Inlichtingen bij de OV Reisinformatie, tel. 0900-9292 of www.ov9292.nl.

Eigen vervoer, vanuit Nijmegen

Richting Kleve (N325). Na 6 km bij de stoplichten afslag Beek-Ubbergen. Parkeren achter het gemeentehuis, Rijksweg 139.

Geldersch Landschap en Geldersche Kasteelen

Postbus 7005

6801 HA Arnhem

Telefoon (026) 355 25 55 (kantooruren)

info@mooigelderland.nl

Word ook donateur!
Kijk op onze website:
www.mooigelderland.nl
of sms 'donateur' naar 3669

© GLGK, mei '09

Geldersch Landschap en Geldersche Kasteelen



Welkom op
Heerlijkheid Beek!



een natuurgebied van Geldersch
Landschap en Geldersche Kasteelen